

-***-

SENTÈNCIA 22-03 DE 25 DE SETEMBRE DE 2003

Ponent M.I. Sr. Josep Lluís VÀZQUEZ SOTELO

ANTECEDENTS DE FET

I.- RESULTANT: Que per Carles N.S. es presentà escrit de querella, en data 14 de maig de 2002, en el qual exposava les circumstàncies d'un accident de trànsit que succeí el 17 de maig de 2001, al voltant de les nou del vespre, quan el querellant circulava amb la seva motocicleta Aprilia Guliver AND 8760 per l'Avinguda Fiter i Rossell, d'Escaldes-Engordany. Segons el querellant al circular per dita avinguda, enfront de l'hotel Madriu, on hi ha tres carrils de circulació, anava pel carril central en direcció descendent i a una velocitat adequada, quan un turisme marca Toyota model RAV 4, matrícula AND E3737, que circulava pel carril dret, va voler fer un canvi de carril i es va incorporar a la via per on circulava el motorista querellant sense respectar la preferència de pas. L'automòbil era conduït pel querellat Càndid N.M.. Exposa el querellant que els fets es van produir donat que el conductor del vehicle no va mirar pel retrovisor del cotxe, doncs d'haver estat així hauria vist que el motorista circulava pel carril al qual volia incorporar-se, afegint que el va intentar esquivar però va ser del tot impossible, produint-se la col·lisió, sortint projectat i anant a parar al mig de la calçada. Dies després de l'accident les dues persones implicades van subscriure una "declaració amistosa" per les companyies asseguradores. A continuació, el querellant exposa les conseqüències de la caiguda: va resultar ferit amb lesions amb una baixa de 18 dies, a més dels danys personals i de la motocicleta. Després de qualificar jurídicament els fets, que considera constituïts de contravencions penals per imprudència amb resultat de lesions i danys, per infracció de l'art. 44, 3º, del Reglament de Circulació, demanà l'admissió de la querella amb la pràctica de les diligències escaients, amb la responsabilitat civil per les lesions, danys i perjudicis soferts pel motorista.

II.- RESULTANT: Que rebuda la querella en la Batllia i iniciat el procediment, comparegué el Ministeri Fiscal exposant en el seu escrit de 20 de setembre de 2002 la procedència de declarar la nul·litat de les actuacions practicades compte tingut de la manca de competència de la Batllia *ratione personae* en atenció a la condició d'aforat del querellat, acordant-ho així el Batlle per aute de 4 d'octubre de 2002, en el qual, en compliment del disposat en l'art. 53,3, de la Constitució, 55 i 78 de la Llei Qualificada de la Justícia i art. 3 del Codi de Procediment Penal, disposà cessar les actuacions i elevar-les al Tribunal de Corts, el qual incoà el corresponent procediment especial i després de practicar les diligències d'instrucció que considerà necessàries, acordà elevar la causa a aquesta Sala Penal per ser l'òrgan jurisdiccional amb competència per l'enjudiciament.

III.- RESULTANT: Que rebudes les actuacions en aquesta Sala Penal es procedí a preparar el judici, formant-se el corresponent Rotlle (núm. 25/03), assenyalant-se dia i hora per la seva celebració, així com el corresponent respecte de les proves proposades, disposant-se l'assenyalament i la citació de les parts pel dia 9 del present mes de setembre, a les 10 hores, per iniciar l'audiència del judici, el qual se celebrà en audiència pública concorrent el querellant i el querellat amb els seus respectius lletrats, així com el Ministeri Fiscal, procedint-se en unitat d'acte a practicar les proves proposades pel Ministeri Fiscal, escoltant les declaracions del querellant i del querellat. No existint altres proves proposades per les parts, es passà al tràmit dels informes del Ministeri Fiscal i dels lletrats defensors del querellant i querellat, concedint-los el dret a l'última paraula, tot el que ha quedat documentat amb suficient detall i precisió en l'acta del judici aixecada, concloent la sessió amb la declaració de quedar el judici vist per sentència.

FONAMENTS DE DRET

I.- CONSIDERANT: Que en la sessió del judici oral querellant i querellat han aportat dues versions dels fets que, partint d'una substancial coincidència inicial, difereixen després en el punt més crucial. Ambdues parts estan d'acord en el dia, en l'hora i el lloc on es produí l'accident: succeí el dia 17 de maig de 2001, sobre les 21 hores ("entre les 20 i les 21 h.", admeté el querellant;

"voltant de les 21h.", declarà el querellat), en la carretera d'Escaldes-Engordany direcció a Caldea, en un punt on hi havia dos carrils paral·lels, un per anar a Escaldes i l'altre vers Andorra la Vella (versió coincident de les dues parts). Pel que fa al punt exacte també hi ha coincidència: el querellant Carles N.S. admet que es tracta del "Pont dels Escalls", direcció a Caldea, on hi ha els dos carrils paral·lels; en Càndid N.M. declarà que "es volia dirigir vers Escaldes", pel que "passat el Pont dels Escalls, potser a uns 100m., va canviar la direcció per dirigir-se vers Escaldes". També hi ha coincidència en que en un moment en que circulaven pels indicats carrils la motocicleta del querellant Carles N.S. i l'automòbil del querellant Càndid N.M., en el punt que el querellant identifica com "la parada d'autobús", el motorista "perdé l'equilibri" i impactà amb el seu braç i espatlla dret contra l'automòbil d'en Càndid N.M. colpejant-se contra "la part lateral darrera esquerra del cotxe". Pel que fa a aquest extrem el querellant explicà que en el moment en que es dirigia a Escaldes "es va anar incorporant al carril de l'esquerra, de cop va sentir un soroll molt fort, parant el vehicle i baixant ell i la seva esposa" i aleshores "va veure el noi al terra amb la moto". També fins aquí les dues versions corresponen i són coincidents o si més no compatibles. El punt crític de divergència es produeix quan el querellant per explicar els fets afirmà en el judici, referint-se al querellant: "Càndid N.M. va tallar el pas amb un jeep i ell va xocar amb el seu braç dret, l'hombro, contra el vehicle (automòbil)", una explicació que ve a corroborar la ja avançada en la narració dels fets en la querella (fet primer, pàg. 1) on indica que el conductor del automòbil, que circulava pel carril dret, "va voler fer un canvi de carril i es va incorporar al carril per on jo circulava", atribuint els fets a que "el conductor del vehicle no va mirar pel retrovisor, doncs d'haver estat així hauria vist que jo circulava pel carril al qual volia incorporar-se", no podent esquivar l'automòbil ni controlar la motocicleta i causant-se d'aquesta manera les lesions i danys soferts. És aquesta versió la que difereix rotundament de l'exposada per Càndid N.M., segons el qual, "quan la xarxa viària ho permetia, va canviar la direcció per dirigir-se vers Escaldes", essent aleshores quan sentí el fort soroll que l'obligà a parar i baixar de l'automòbil per veure que havia passat. Per a la sentència té menys significació que l'accident del motorista querellant no hagi suposat xoc o impacte contra l'automòbil sinó que s'hagi produït sense cap frec contra ell ("el seu cotxe no

tingué cap tipus de danys; era nou i s'hauria vist qualsevol petit dany" havent precisat prèviament que el cop o "soroll" que sentí no era produït en l'automòbil ni contra ell sinó fora del vehicle). En canvi, en l'extrem crucial, a preguntes concretes formulades, front a l'explicació de la querella i a la declaració del querellant en la sessió del judici, el conductor de l'automòbil Càndid N.M., en relació amb la seva declaració de que va canviar de carril "quan la xarxa viària ho permetia", respongué en aquests termes (pàg. 2 de l'acta): "va mirar pel retrovisor abans de canviar de carril a la esquerra i va posar l'intermitent per indicar el canvi de carril", sentint llavors el soroll, parant el vehicle i baixant del mateix per veure el que havia succeït.

II.- CONSIDERANT: Que davant l'enfrontament de dues versions dels fets que, després de coincidir en la primera part de la narració, difereixen i es contradiuen en el punt essencial del que derivaria la imputació de maniobra antireglamentaria o imprudent, i davant l'absència de testimonis presencials dels fets o d'altres proves que poguessin aclarir el dubte raonable del Tribunal, el Ministeri Fiscal sol·licità l'absolució de l'automobilista querellat, amb fonament en la manca de prova de càrrec i en l'aplicació del principi fonamental de presumpció d'innocència. Fins i tot el Ministeri Fiscal, donat que el motorista circulava més endarrera de l'automòbil, insinuà si guardava la distancia de seguretat mínima per poder detenir el seu vehicle cas necessari. És evident que no hi va haver atropellament del motorista i tampoc xoc entre la motocicleta i l'automòbil i no s'ha provat quin dels dos conductors hagi pogut circular imprudentment.

III.- CONSIDERANT: Que la evident contradicció entre les dues versions dels fets i la manca de proves de la suposada invasió imprudent del carril esquerra quan era ocupat pel motorista o quan aquest s'apropava per ell, ha tractat de ser contrarestada per la representació lletrada del motorista querellant acudint a la dada d'haver-se subscrit una "declaració amistosa" dirigida a les companyies asseguradores, una declaració que, s'al·lega, que en Càndid N.M. no l'hauria hagut de subscriure si considerava que -com ha declarat en el judici- era aliè a l'accident i no tenia res a veure amb ell. Però la Sala no pot acceptar que el fet d'haver cursat aquesta declaració amistosa d'accident pugui tenir el valor de prova de càrrec de la imprudència o infracció de reglaments que pretén la

part querellant, perquè aquesta "declaració amistosa d'accident d'automòbil" es cursà per veure si les respectives companyies asseguradores assumien voluntàriament les conseqüències danyoses de l'accident respecte dels seus assegurats i el propi imprès conté al principi una advertència que indica que "no implica reconocimiento de responsabilitat". Diferent seria si en aquesta declaració de l'accident l'automobilista querellat admetés la seva responsabilitat o signés una declaració explicant l'accident en termes que el farien responsable (en contra de la versió que després ha donat en el judici), ja que aleshores les seves manifestacions escrites podrien valorar-se com una confessió extrajudicial. Però aquesta circumstància no concorre. I, pel contrari, s'adverteix que la descripció de com el motorista es produí les lesions, realitzada en la declaració amistosa, no concorda del tot exactament amb la que després s'exposa en la querella i la que s'ha sostingut en el judici.

IV.- CONSIDERANT: Que pel que resulta dels anteriors raonaments, estem en un suposat en el que ha de ser aplicat el principi que el dubte en el procés penal, a la hora del judici, ha d'afavorir a l'imputat (*in dubio pro reo*) i, sobre tot, la garantia constitucional de la presumpció d'innocència de tot acusat (proclamada en la Convenció Europea de 1950 i en el Pacte de Nacions Unides de 1966 i expressament inclosa en l'art. 10 de la Constitució andorrana) en tant l'acusació no subministri la prova del fet i de la culpabilitat de l'inculpat, amb el necessari grau de versemblança ("mínimament suficient") per a vèncer la presumpció inicial d'innocència, que és el punt de partida del procés penal modern, proves que, a més a més, haurien d'haver estat obtingudes de forma lícita i aportades al procés amb les degudes garanties processals. L'absència d'aquelles proves obliga a absoldre al querellat amb tots els pronunciaments favorables i, acordada l'absolució, no procedeix ocupar-se de si la maniobra imprudent, cas d'haver-se produït, integraria una contravenció per infracció de reglaments i no dos, com erròniament sosté el querellant, mancant també d'interès examinar els conceptes indemnitzadors pels quals el querellant ha sol·licitat el rescabament.

Vistes la Constitució, El Codi Penal, el Codi de Procediment Penal, la jurisprudència d'aplicació, i altres fonts del Dret del Principat d'Andorra,

La Sala Penal del M.I. Tribunal Superior de Justícia
d'Andorra,

D E C I D I M

1.- Que hem d'absoldre i absolem a l'acusat Càndid
N.M. de les contravencions penals per imprudència en la
conducció, amb resultat de lesions i danys del motorista
Carles N.S., declarant d'ofici les costes del procediment.

Així, per aquesta nostra sentència, definitivament
jutjant, ho manem i signem.